

ՅՈՎԼԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

ՀՈԳՈՒ
ԿԱԹՈՒԼՆԵՐ

Աղօթագիրք

**DROPLETS
OF THE SOUL**

Prayer Book

2013

Ձօն՝
ՏԵՐ ԷՆ ՏԻԿԻՆ
ԺԻՐԱՅԻՐ ԷՆ ՓԱԹՐԻՇՇԻԱ
ԹՐԲԱՆՃԵԱՆՆԵՐՈՒՆ

*«Ափերս դէպի շեռերը պիտի վերցնեմ
 որպէ՛տ իմ օգնութիւնս պիտի գայ:
 Իմ օգնութիւնս Տիրոջէն է, որ պիտի գայ,
 որ արարիչն է երկրի՛նքին եւ երկրի՛ն»*

Սաղմոս 121:1-2

Dedicated to
Mr. & Mrs.
GERALD & PATRICIA
TURPANJIAN

*“I lift up my eyes to the mountains—
 where does my help come from?
 My help comes from the LORD,
 the Maker of heaven and earth.”*

Psalms 121:1-2

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

Միրելի ընթերցող,

Սոյն հաւաքածուի մէջ զետեղուած են Հայց. Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդ Գրչն. Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանի քարոզգրքերից եւ Հոգեշունչ Մանրապատումներից քաղուած աղօթքներ, որոնք առաջնորդ Սրբազան Հայրը յանձնել է թղթին իր ծառայական կեանքի բազում տարիների ընթացքում:

Աղօթքները դասակարգել եմ առաջնորդուելով որոշակի տրամաբանական յաջորդականութեամբ եւ ոչ՝ ժամանակագրութեամբ:

Միրելիներ, իմ համեստ խնդրանքն է, որ մեզանից իւրաքանչիւրը պատշաճ գիտակցումով մօտենայ եւ ըմբռնի Սրբազան Հօր հոգու կաթիլներից գոյացած այս լճակի անաղարտ ջրից:

Ի ՔՐԻՍՏՈՍ՝

Հայկ Մ.

26 Մարտ, 2013

FOREWORD

Dear reader,

Included in this collection are a series of prayers selected from the book of sermons and Spiritual Reflections authored by His Eminence Archbishop Hovnan Derderian, Primate of the Western Diocese of the Armenian Church of North America throughout his pastoral tenure.

I have classified the prayers according to the relevant subject matter and have not based it on a chronological timeline.

It is my sincere wish that you read this prayer book with the proper mindset and relish Archbishop Derderian's captivating spirituality.

IN CHRIST

Hayk M.

March 26, 2013

ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹՒՒՆՆԵՐ ԱՂՕԹՔԻ ՄԱՍԻՆ

*«Աղօթքը մարդուս հոգեկան շնչա-
ռութիւնն է...»:*

Աղօթել կը նշանակէ մեր հոգին բա-
նալ եւ առ Աստուած ուղղել մեր խօսքը:
Այս քայլը կը թելադրէ ապրիլ Աստուծոյ
հետ. լսել Անոր կենարար պատգամները
եւ առաջնորդուիլ Աստուծոյ գծած ճանա-
պարհէն: Քրիստոս, Աստուածորդին Իր
երկրաւոր կեանքը առաջնորդեց աղօթք-
ներով եւ առանձնացումներով, նաեւ այն
սպասումով, որ Իր առաքեալներուն առ-
ջեւ բանար աղօթքի կեանքի ճանապարհը:

Աղօթել կը նշանակէ նաեւ լուսաւոր-
ւիլ, սրբուիլ եւ լեցուիլ Աստուծոյ շունչովը:
Քրիստոնեայի կեանքին մէջ աղօթքը մնա-
յուն հոգեւոր շարժում մըն է, որուն պա-
հանջքն ու կարիքը մենք բոլորս ալ ունինք
եւ կը զգանք: Ինչպէս արեւը կը լուսաւորէ
երկիրը, այնպէս ալ արեւի լոյսի նման
քրիստոնեայ մարդը պէտք ունի աղօթելու,
որպէսզի իր անձը լուսաւորէ, սրբուի եւ
լեցնէ աստուածայինով: Ուրեմն մեր հո-

գեւոր կեանքը պէտք է մշակուի աղօթքով, որպէսզի մեր կեանքը պայծառակերպուի այնպէս մը, որ ոչ միայն մեր ձեռքերը խառնենք Աստուծոյ սուրբ գործին մէջ, այլեւ՝ մեր կեանքը խօսի Աստուծոյ մասին:

31 Յուլիս, 2011

Աղօթքը՝ մարդը կը փանի հորիզոնէն անդին: Ուրիշ խօսքով, աղօթքը մեզ կ'առաջնորդէ ըմբռնելու, հասկնալու եւ վայելելու ոչ միայն փեսանելին ու շօշափելին, այլեւ անփեսանելին՝ փիեզերքը իր բոլոր ստորոգելիներով: Իսկ անփեսանելիներու մէջ կայ Անփեսանելին, որն Աստուած Ինք է, եւ որուն ներկայութիւնը կրնանք զգալ, ապրիլ, վայելել միայն աղօթքով:

Աղօթքը կը սկսի մտքէն, եւ մտքէն դէպի սիրտ փանող ճանապարհորդութեան նախապարաստութիւնն է: Սբ. Յովհան Ռսկեբերան Հայրապետ երբ կը խօսի աղօթքի այս երկրորդ հանգրուանին մասին կ'ըսէ. *“When you discover the door of your heart, you discover the gate of heaven.”* «*Երբ կը հասնիք Ձեր սրտի դրան,*

այն ժամանակ հասած կ'ըլլաք երկնքի դրան»: Ահա այս պահուն եւեթ կը սկսի աղօթքի կեանքին ամենէն խորհրդաւոր պահը, երբ անհամբեր կը սպասենք դիմաւորելու Անտեսանելին՝ Աստուած: Ճշմարտապէս, աղօթքի այս կեանքը մեզ կը փանի նաեւ հաւաքքի դրան առջեւ, որովհետեւ մէկ երեւոյթ է խօսիլ հաւաքքի մասին, եւ մէկ այլ երեւոյթ եւ ճշմարտութիւն աղօթքի առաջնորդութեամբ հասնիլ հաւաքքի այն մակարդակին, որուն համար բառերով փրուած բացաւրութիւնը բաւական չէ:

*20 Մարտ, 2013
Քէնթըրբերի*

Աղօթքը՝ զԱստուած փնտրելու ներքին անկեղծ փափաքն է: Սա հիմնական զգացողութիւն մըն է, որով կ'ուզենք գտնել արմաւոր մեր կեանքի, փոփոյ մեր կեանքի: Այս զգացողութիւնը մեզ կ'առաջնորդէ աղօթելու. այս պահուն եւեթ կը հաստատուի կապը Աստուծոյ հետ, երկխօսութիւնը՝ Աստուծոյ եւ մարդուն միջեւ: Եւ ինչքան կը զարգանայ այս երկխօսութիւնը մեր եւ Աստուծոյ հետ, ապա այն-

քան եւս կը զգանք, որ կը բարձրանանք հոգեւոր կեանքի նոր մակարդակի մը վրայ: Աղօթքը այս հասկացողութեամբ ալ ներքին վիճակ մըն է ուղղուած առ Աստուած եւ նոյնժամայն ուղղուած աշխարհին:

Ուրեմն, աղօթքին մեկնակէտը Աստուած է, որ մեզմէ կը պահանջէ կեդրոնացում եւ յարատեւութիւն, որպէսզի առանց յապաղումի եւ շեղումներու հասնինք մեր նպատակակէտին՝ յաջողցնելու մեր կապը Աստուծոյ հետ: Խորքին մէջ ճշմարիտ եւ իրական աղօթքը կը սկսի Աստուծոյ հետ հանդիպման պահէն սկսեալ, իսկ մինչեւ այդ կատարուածը նախապատրաստութիւնն է: Այնպէս ինչպէս ինքնաթիռը մինչ իր թռիչքը իր ուժերու առաւելագոյն լարումով կը պատրաստուի բարձրանալ փեզերք, ապա այդ ձեւով ալ պատրաստութիւն կը կատարուի մեր էութեան մէջ: Եւ յանկարծ դէմ առ դէմ ենք Աստուծոյ հետ: Աղօթքի պահն է այդ:

*20 Մարտի, 2013
Քէնթրրերի*

ԱՐԵՎԱԾԱԳԻՆ՝ ԱՂՕԹՔԻՆ ԾՆՈՒՆԴԸ ՀՈԳԻԻՍ ՄԷՋ

Աստուած իմ, Քեզի կը բանամ իմ հոգիիս ծալքերը, որպէսզի այնպէտէն դուրս բերեմ իմ սէրը, որուն արմատն էս, եւ այն կարողանամ առաջօրէն բաշխել բոլոր անոնց, որոնք առաւօտեան արշալոյսի մը սպասումը ունին իրենց հոգիներուն մէջ: Եւ գիտեմ, որ աղօթքի մէջ լուսաւոր է հոգիս եւ անանձնական ուրախութեան մէջ իր բարձրակէտին է հասած:

18 Դեկտեմբեր, 2011

ԱՂՕԹ-ԸՆ ՆՈՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ՆԵՐ-ՔԻՆ ՓԱՓԱՔՆ Է

Փառք Քեզ ամենակարող Աստուած,
որ Քու անսահման սիրոյ մէջ կը նորոգես
բոլորիս կեանքը՝ նորին հասնելու ներքին
փափաքով: Այս բարի ձգտումով ապրող
մարդը կ'ուզեմ դառնալ, քանզի քաջ գի-
տեմ, որ դէպի Քեզ փանող ճանապարհը
լոյսին կ'առաջնորդէ ինձ:

18 Ապրիլ, 2011

ԱՂՕԹ-ԲԸ ԼՈՅՍԻՆ ՈՒ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՂ ՈՒԺՆ Է

Լսե՛ մեր ձայնը աղօթքի Տեր Աստուած, որ մեր սրբի խորերէն Քեզի կ'ընծայենք: Լսե՛ մեր ձայնը աղօթքի, ու խաւարի մէջէն խարխափող մարդը առաջնորդէ դէպի լոյս եւ ճշմարտութիւն: Դուն որ ամենակարողն ու ամենաբաւական Տերն ես, բոլորիս համար Քու սուրբ Խորանի առջեւ երկրպագութեամբ նորոգէ իւրաքանչիւրիս կեանքը, որպէսզի գործենք այն ինչ որ Քու բարեսէր կամքն է: Ամէն:

2012

ԱՂՕԹ-ԲԸ ԽՈՆԱՐՀ ՍՊԱՍԱԻՈՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՆՈՂ ՄՂՈՒՄՆ Է

Տեր Աստուած հարցն մերոց, օրինէ՛ մեր Սբ. Եկեղեցին ու ազգն Հայոց, որպէսզի լուսաւորչահասարապ հաւապքով, Սահակ-Մեսրոպեան փեսիւքով, Շնորհալիի, Նարեկացիի աղօթքով ու փակաւին անթիւ անհամար հաւապաւոր հոգիներու խոնարի սպասաւորութեամբ առլեցուն հոգիներէն միութեան զգասպացնող հրաւերին պապասխանենք աղօթքով ու երկիւղած սրտով, որպէսզի սերունդներուն, որպէս անկորնչելի ժառանգ, թողունք Աստուածահասարապ Հայց. Եկեղեցին՝ իր նուիրական առաքելութեամբ եւ մանաւանդ, որպէս մեծագոյն փուրքը յարգանքի Եղեռնի, մեր անթաղ նահապակներու յիշապակին:

17 Հոկտեմբեր, 2011

ԱՂՕԹ-ԲԸ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՍԵՂԱՆԻՆ ՄՕՏԵՑՆՈՂ ՄԱՂԹԱՆ-ԲՆ Է

Տէր Աստուած, հաստատուն պահէ այս փունը: Պահպանէ Քու հաւատարացեալներդ չար փորձանքներէ, լուսաւորէ անոնց հոգիները Սուրբ Հոգիի շնորհներով, որպէսզի անոնց կեանքը դառնայ ամենազեղեցիկ ընծան Քու Սուրբ Սեղանին. ամէն:

5 Ապրիլ, 2010

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

Քանի պատարագներու առաջնորդութեամբ դէպի Քեզ ընդառաջ եմ եկած Քրիստոս Աստուած: Ինչքան մօտեցած եմ Քեզի, այնքան եւս միշտ զգացած, որ ճանապարհը դեռ կ'երկարի: Գիտեմ, քաջ գիտեմ, ոչ թէ Քու ներկայութիւնդ է որ կը հեռանայ ինձմէ, այլե՛ իմ փկար էութեանը մէջ կը զգամ, որ շաք աղօթք ու լռութիւն պէտք է վերառաքեմ Քեզի, որպէսզի արդար իրաւունքն ունենամ ըմբռնուիլու ներկայութիւնդ:

Սբ. Պատարագներու առաջնորդութեամբ դէմ յանդիման կը զգամ Քեզի հետ Քրիստոս Աստուած իմ, որ հոգու ամբողջ զօրութեամբ, անկեղծ հաւաքքով սրտիս խորերէն խօսք կը վերընձայեմ Քեզի, քանզի քաջ ու համարձակ հաւաքքով կ'ապրիմ ներկայութիւնդ եւ հոգիիս մէջ ծնունդ առնող շարժումը նոր կեանքին:

Աւագ Հինգշաբթի է եւ անգամ մ'եւս Սբ. Պատարագով կը բացուի իմ առջեւ հոգեւոր ճանապարհորդութիւն մը դէպի Քեզ եւ Քեզի հետ ճանապարհորդութիւն մը դէպի նոր կեանք: Օրհնուած կը զգամ

որ իմ մանուկ հասակէն իմ հոգիին մինչեւ խորերը հաստատեցիր հաւաքքը, այն բանալին, որով կը բանամ հոգիս դռները, ուրկէ ներս մտնելով եւ Քեզի հետ հաղորդակցութեամբ կը սկսիմ նոր կեանքս:

23 Մարտ, 2013
Միաթիւ

ԱՂՕԹ-ԲԸ ՄԱՐԴԸ ԱՌ ԱՍՏՈՒԱԾ ԲԱՐՁՐԱՑՆՈՂ ՀՐԱԻՆՆ Է

Մարդասեր Տէր, շնորհէ՛ որ ամբողջ սրբով ու սպբով սիրենք Քեզ. եւ հոգու ամբողջ զօրութեամբ նուիրուինք Քու պապ-վրաններու գործադրութեան: Մեր ձեռքերը Քեզի կը բարձրացնենք, արժանանալու Քու շնորհքիդ եւ ողորմութեանդ, որպէսզի մեր առաքինի գործերուն մէջ յաջողութիւն գտնենք, որովհետեւ Դուն ես մեր կեանքին Տէրը, ողորմած Աստուած, եւ Քեզի կը վայելեն փառքը, իշխանութիւնն ու պապիւր, յաւիտեանս: Ամէն:

2012

ԱՂՕԹԷԸ ՄԵՉ ԿԸ ԴԱՐՁՆԷ ԼՈՅՍԻ ՈՐԴԻՆԵՐ

Մուրբ ես Տէր գօրութեանց: Քու սրբութեանդ առջեւ բացայայտ է մեր հոգեւոր կեանքի բոպիկութիւնը: Առաջնորդէ՛ մեզ մշտապէս դէպի աղբիւրը լոյսին, որպէսզի երկնաստոր փուրքը՝ որ կեանքն է ինքնին մեզ դարձնէ լոյսի որդիներ:

7 Մարտ, 2011

ԱՂՕԹՔ ԵՒ ԽՈԿՈՒՄ

Աստուածգիրության ուսումը եւ Աստուծոյ հետ հաղորդակցութիւնը անարարակոյս երկու փարբեր հանգրուաններ են հասարացեալի կեանքին մէջ: Մէկը՝ ճանապարհորդութեան ընթացքն է, իսկ միւրը՝ մեկնակէտին հասած ըլլալու պահը:

Աստուած իմ, իմ աղօթքներուս մէջ Քեզ կը գտնեմ: Գրած եմ Քու անյաղթելի ներկայութիւնը ոչ թէ փեղերու մէջ, բայց ամենէն աւելի էութեանս մէջ: Գուցէ երբեմն հոգեւոր ճանապարհորդութեանս ընթացքին ունիմ խարխափումի պահեր, բայց նոյն խարխափումներուն առթած արկածներէն սթափած՝ Քու լոյսին ողորումով քայլերս կ'ուղղեմ Քեզի:

10 Դեկտեմբեր, 2011

ԱՂՕԹ-ԸԸ ՀՈԳԻՒՆ ԴՈՒՌԸ ԲԱՅՈՂ ԲԱՆԱԿՆ Է

*«Տէր լոյս իմ եւ կեանք իմ,
եւ յունմէ երկեաց,
Տէր ապաւեն իմ,
եւ յունմէ դողացայց»:*

Տէր իմ Աստուած, հոգիիս դռները լայն-
օրէն բացած կ'ուզեմ զգալ էութեանս մէջ
Քու անսահմանելիութիւնդ: Ինչքան լոյս
կը բերէ Քու քաղցր Անունդ իմ կեանքի
մէջ, որուն առաջնորդութեամբ Քեզի կ'ու-
զեմ բերել ոչ միայն իմ ընծայումները, այ-
լեւ՝ իմ կեանքի հոգեւոր ճանապարհոր-
դութեան ընթացքը կ'ուզեմ դարձնել նաեւ
հրաւերի կոչ մը Քեզմէ հեռու մնացողաց
համար:

Տէր իմ Աստուած, Դուն իմ լոյսն եւ
ու կեանքը, եւ ես Քեզմով կը զգամ այն-
քան հարուստ՝ մերժելով վախը եւ յուսա-
հապութիւնը:

Տէր իմ Աստուած, Դուն իմ կեանքի
ապաւենն ես, եւ ես պատճառ չունիմ ընկր-
կումի կեանքի փորձութեանց դէմ:

ԱՂՕԹ-ՔԸ ՄԵՐ ՀՈԳԻՒՆ ՊԱՏԿԵՐՆ Է

Տեր Աստուած. լուսազարդ երկնքի աստղերու մէջ Քեզ հեպ կը վերսկսիմ իմ երկխօսութիւնը: Սրտիս խորերէն նորովի աղօթք կը վերառաքեմ Քեզի եւ հազար փառք կու փամ, որ էութիւնս Քեզմով հարուստ կը զգայ: Նոյն զգացողութեան առաջնորդութեամբ իմ սէրն ու ծառայութիւնը կ'ուզեմ աւելի առաքաբաշխ բերել Քու ժողովուրդիդ, որուն առջեւ խոնարհած է հոգիս: Բայց աւելին՝ Քու ժողովուրդիդ մէջ կը փեսնեմ Պատկերդ, ու անգամ մը եւս նոր ուխտ կ'ուզեմ կնքել Քեզի հեպ, որպէսզի սիրեմ Քեզ իմ ամբողջ հոգով, ու սիրեմ Քու ժողովուրդդ անվերապահօրէն:

29 Յունուար, 2012

ԱՂՕԹՔԸ ԽԱՒԱՐԻ ՄԷՋԷՆ ԼՈՅՍԻ ՏԱՆՈՂ ՃԱՆԱՊԱՐՀՆ Է

Ասպրուած իմ, երբ բառերը փողանցելէ դադրին իմ շրթներուն վրայ, ապա լռութեան մէջ կ'ապրիմ Քու խորհուրդը: Գիշերուան լռութեան ժամերը կարծես ճանապարհին ըլլան իմ կեանքին, երբ օրուան խաժամուժէն խաղաղած իմ հոգին կը բանամ Քեզի ու սրբի խորերէն բառերս խունկ ու աղօթքի նման Քեզի կ'ուզեմ ընծայել:

Քու ձեռքերուդ մէջ ահա կը դնեմ իմ խոնարհ կեանքը, որպէսզի առաջնորդես դէպի նոր ու առաւել կեանք, որուն ծնունդը կը վերապրիմ ամէն անգամ, երբ երկինքէն երկիր կը խոնարհի Քու Միածին Յիսուս Մանուկը:

2 Յունուար, 2012

ԱՂՕԹ-ԲԸ ԱՌ- ԱՍՏՈՒԱԾ ՕՐՀՆԵՐԳ ՄԸՆ Է

Գիշերուան մէջ խաբացած լոյս մը կայ, որուն իմ հոգու աչքերը յառած կը մնան: Այդ լոյսը Դուն ես Աստուած իմ: Քեզի կը դիմէ հոգիս, որովհետեւ օրն իր աւարտին վերջակէտ կ'ուզեմ կնքել Քու հօգը Աջիդ առաջնորդութեամբ, որպէսզի արեւածագին հետ իմ շրթներուն վրայ արտասանուած առաջին բառերն ըլլան Քեզի ձօնուած օրհներգութիւն. «Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո»:

2 Յունուար, 2012

ՃԱՆԱՊԱՐՀ՝ ՅՈՅՍ ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ

Ճշմարիտ լոյսն ու ճանապարհը Դուն ես Քրիստոս Աստուած մեր: Քու յաւիտեանական իօսօքին առջեւ խոնարհած կեանքերը դէպի լոյս կ'առաջնորդեն, որպէսզի մշտապէս փարուիինք ճշմարտութեան, որ երկինքէն իջած երկնային իմաստութիւնն է: Եւ ինչպէս առաքեալները հաւաքեցիր շուրջդ, ահա այդ նոյն հրաւերին կ'անսայ հոգիս, որ խաւարի ճանապարհներուն մէջ թէւ խարխափումներով կը հասնի Քեզի, ու Քու էութեան մէջ կը փեսնեն իրական պարկերը հոգիիս: Սա այն պահն է, ուր իմ էութեանը մէջ կը զգամ ու կ'ապրիմ հոգեւոր վերածնունդը աստուածապարգեւ կեանքիս:

13 Դեկտեմբեր, 2012

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ

Տէր իմ Աստուած, սրտիս խորերէն աղօթք կը բարձրացնեմ Քեզի եւ փառք կու փամ այն բոլոր բարիքներուն համար, որ իմ կեանքին մէջ դարձուցած ես առաջ օրհնութիւն ու խաղաղութիւն:

Առաւօտեան արեւածագէն մինչեւ գիշերուան մէջ բացուած լոյսին մէջ պարփակուած կեանքիս մէջ ամէն վայրկեան կը նայիմ շուրջս եւ կը փեսնեմ ու կը վայելեմ այն բոլորը, որոնք Քու ձեռակերպն են, եւ որոնց մէջ կը գտնեմ Քեզ՝ Ամենագոր Աստուած: Ու բոլորին մէջ կ'առանձնանայ Մարդը, որ կապարելափայն է Քու սրբեղծագործութեան:

Մարդուն մէջ պէտք է փեսնել Քու աստուածային բնութենէն կրակ մը ու ճառագայթումը Քու սիրոյն, որը կը բորբոքի նաեւ իմ մէջ: Պիտի պահեմ այդ կրակը, որպէս յոյսը իմ կեանքի, հաւատքի կայծը՝ որն ամէն օր նոր կեանք կը պարգեւէ ինձ, որպէսզի Քեզի ծառայեմ նորովի ոգեւորութեամբ եւ խոնարհիմ մշտա-

պէս Քու ահաւոր Մեծութեանդ առջեւ ժողովորդիս ծառայութեան ճանապարհին:

*Փառք Զեզ Աստուած:
Խաղաղութիւն ամենեւցուն:*

13 Դեկտեմբեր, 2012

ԱՂՕԹ-ԸԸ ՓՈԹՈՐԿԱԾ ՀՈԳԻՒՆ ԲԱԼԱՍԱՆՆ Է

Երկնաւոր Հայր, Քու անունդ օրհնեալ ըլլայ: Հոգեղէն ու հողեղէն բոլոր արարածները անդադար կ'օրհնաբանեն Քեզ: Եւ ես, քու խոնարհ եւ թշուառ ծառայ, ինչքան կ'ուզեմ ինքզինքս միախառնել անոնց եւ իմ կարկամեալ հոգիիս ու մարմնիս ամէն մէկ բջիջովը նոյն օրհնութիւնը վերառաքել Քեզի:

Սա աղօթքին մէջ կը տեսնեն փոթորկած հոգիիս պատկերը ու աղօթող սուրբին կ'ուզեմ միացնել կարկամեալ հոգիիս ձայնը՝ առ Աստուած վերառաքելու համար խնդրանքը, որպէսզի գիշերուան այս լռութեան մէջ իմ հոգիիս մէջէն եւս արձագանգէ այն փրկարար մրմունջը աղօթքի, որուն մէջ կ'օրհնաբանուի Աստուած՝ հոգեղէն ու հողեղէն արարածներուն կողմէ անդադար: Ես ալ ի բոլոր սրբէ կ'ուզեմ ինքզինքս միախառնել անոր եւ իմ կարկամեալ հոգիիս ու մարմնիս ամէն մէկ բջիջովը նոյն օրհնութիւնը վերառաքել Քեզի՝ Աստուած իմ եւ Տէր իմ:

Բայց անձկութեան մէջ է հոգիս. վախ
ու փազնապ բռներ են զիս եւ չեմ հաս-
կընար, ո՛վ Տէր, թէ ինչո՞ւ այսքան ցաւ ու
փառապանք, այսքան վիշտ ու նեղութիւն
ինձի բաժին դարձուցիր: Արդեօք անո՞ր
համար, որ ուխտեցի հարազատ ու հնա-
զանդ որդի մը ըլլալ քեզի. արդեօք անո՞ր
համար, որ ուզեցի Քու Միածին Որդիիդ
հետքերով ընթանալ:

Ներէ՛ ինձի, ով գթած Հայր, որ կը
փորձեմ՝ բայց չեմ հասկնար Քու կամքդ
ինձի համար: Մեղքով մթագնած մահկա-
նացուներուս միտքը, Քու լոյսէդ ու անմի-
ջական հաղորդութենէդ կտրուած, չի կրնար
հասկնալ ինչ որ դուն կը կամենաս ու
ինձի համար պատրաստեր ես: Բայց հո-
գիս ամբողջ զօրութեամբ յօժար եմ ես
Քու կամքիդ յօժարութիւնս ընդունէ՛, Տէր,
անուշաբոյր զոհի պէս: Կեանքս քուկդ է,
Քեզի կու փամ, չունիմ Քեզի արժանի ըն-
ծայելիք որեւէ բան, եթէ ոչ միայն՝ սերը,
սիրոյդ դիմաց. ընդունէ՛ զայն Քու ընծա-
յած փրկութեանդ բուրվառին մէջ՝ սիրոյ
հուր Միածին Որդիիդ միացած, անուշա-
հոյ խունկի պէս:

Տո՛ւր, որ հասկնամ անքննելի Քուկամբդ, Հայր իմ սիրելի: Կը փորձե՛ս զիս իբրեւ որդի, որպէսզի իմ մէջս առաքինութիւններու ադամանդը յայտնես. եթէ այդ է, այնպէս ըրէ՛ որ փորձութեան կսկիծին մէջ եւ չարին այլասերող ոյժին դիմաց՝ դառնութեամբ ու չարով չպղտորի իմ հոգիս, այլ զօրացո՛ւր զիս եւ թոյլ փուր՝ որ իմ փկար միտքիս համար անհասկնալի եւ գերիվեր արդարութեանդ պատմողը ըլլամ ու ճշմարտութեանդ եւ իրաւունքին հաւաքարիմ մարտիկը մնամ:

Սուրբ աղօթողի բառերուն մէջ կը խաղաղի իմ հոգին: Այս երեկոյ խարխափումներէ յոգնած կը հանգչի սիրտս քանզի կը զգամ որ ինձի հետ ես Դուն, Աստուած իմ, սրտեր քննող, գիտես իմ խորհուրդներուն ծալքերը:

Տէ՛ր իմ Աստուած, սուրբին աղօթքը՝ նոր աղօթքի կը վերածուի հոգիս մէջ: Անոր աղօթքը կը դառնայ խօսքը՝ հոգիս, որուն մէջ կ'ուզեմ խեղդել խռովքն ու անձկութիւնը, որպէսզի յափշտակուիմ Քուլոյսովդ: Ու շարականին բառերը, որոնք այնքան հազար անգամ դարձած են

անունդը հոգիիս կ'ուզեմ կրկնել նոր շեշտով. «Լուսով աստուածութեան քո Քրիստոս, լուսաւորեցեր սուրբ գեկեղեցի, պահեա՛ գաւ անշարժ յաւիտեան»: Չէ՛ որ բջիջ մըն ալ ես եմ Քու եկեղեցիիդ մէջ: Ու քիչ վերջ պիտի քալեմ դէպի Քու լուսոյ խորանը, որպէսզի անոր առջեւ ծնրադիր ու նոր մտմեր վառած շարունակեմ քաղել սուրբին աղօթքը, զի այդ աղօթքին մէջ նոր միութիւն մը կը հաստատուի Քու եւ իմ միջեւ:

Անդրադարձի առի՛թ կու տաս, որպէսզի յիշեմ հաւաքքի իմ կոչումս, շնորհէ՛ որ ճանչնամ Քու շնորհքդ, եւ նեղութիւններուս տագնապին մէջ իսկ Քու անունդ օրհնեմ ու փառաբանեմ Քու օրհնութիւնդ ժառանգելու համար: Կը քննե՛ս զիս՝ Քու մաքրական ու սրբարար կրակիդ աղտեղախանձ բովին մէջ, եւ սրբութեան առի՛թ կու տաս, որպէսզի մարմնական չարչարանքներուս եւ նեղութեանց փորձառութեամբը դադրիմ այլեւս մեղանջելէ. պարգեւէ, որ այլեւս մոռնամ աշխարհային ցանկութիւնները, կեանքիս բոլոր օրերուն Քու կամքիդ համաձայն ապրիմ եւ Քու բազմապետակ պարգեւներուդ

տնտեսը դառնամ ուրիշներուն համար:
Քու Որդիիդ փրկագործական ջարհարանք-
ներուն մասնակի՞ց կը դարձընես անար-
ժանս. ինչ գերազանց շնորհ է այս:

Տո՛ւր, Աստուած իմ, տո՛ւր որքան որ
կամենաս, թող Քու օրհնեալ կամքդ ըլ-
լայ: Բայց անոնց հետ միասին՝ մխիթա-
րիչ Սուրբ Հոգիիդ պարգեւներով թո՛յլ քու
որ ուրախութեամբ կարենամ ընդունիլ եւ
կրել զանոնք, մեզի համար Քու պապ-
րաստած անպապմելի փառքիդ մէջ տես-
նեմ երկրի վրայ Քու փառաւորումդ, Որ-
դիին, եւ Սուրբ Հոգիին հետ միասին. այժմ
եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն»:

29 Նոյեմբեր, 1996
Թորոնթօ

ԱՂՕԹ-ԸԸ ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆ ԱՆՁՐԵՒԱՑՈՒՄՆ Է ՄԵՐ ԱՌՕՐԵԱՅ ԳՈՐԾՈՑ ՄԷՋ

Շնորհիւ մեզի, ով Տէր, որ Քու Սուրբ Հոգիդ առաջնորդ ըլլայ մեզի եւ արդիւնաւորի մեր որոշումներն ու ծրագիրները մեր Ծուխին բարիքին համար: Գոհութիւն կու պանք Քեզի բոլոր այն օրհնութիւններուն համար, զորս մեզի պարգեւեցիր անցեալ փարուան ընթացքին եւ կ'աղօթենք, որ մենք՝ Եկեղեցւոյ անդամներս, կարենանք միասնաբար գործել առաւել ոյժով եւ եռանդով յառաջիկայ փարեշրջանին:

Օգնէ՛ մեզի, ով Տէր, որ մեր անձերը ընծայենք Քեզի եւ պարասպ ըլլանք զոհելու մեր ժամանակը, դրամը եւ փաղանդը Քու Սուրբ Փառքիդ եւ Թագաւորութեանդ փարածման համար: Առաջնորդէ մեզ, կ'աղաչենք Քեզի, Եկեղեցւոյս Ծիսական Խորհուրդի, Թեմական Պապագամաւորներու եւ Վերսարուզիչ Յանձնախումբի անդամներու ընփրութեանց մէջ: Շնորհիւ որ նոր ընփրութեանց անդամները հաւաքարմութեամբ եւ սիրով կափարեն իրենց պարփականութիւնները:

Կը գովաբանենք Քեզ, Տէր Աստուած մեր, բոլոր այն ծառաներուդ համար, որոնք անձնուիրաբար գործած են Քու հոգեւոր այգիիդ մէջ ու պաշտած Քու Սուրբ անունդ: Փառաբանենք Քեզ մանաւանդ անոնց համար, որոնք մեկնած են անդարձ եւ ննջած ի Քրիստոս: Անոնց յաւիտենական հանգիստ պարգեւէ, ով Տէր:

Ով Ամենակալ Տէր, Քու լոյսդ մշտապէս թող փայլի մեր վրայ եւ առաջնորդէ մեր քայլերը դէպի ճշմարտութեան ճանապարհը:

Դուն ով Տէր, գիպես մեր պէտքերը եւ կարիքները մեր խնդրածէն եւ հասկցածէն աւելի, եւ ՔԵԶԻ, ՈՐԴԻԻԴ ԵՒ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻԻԴ հետք, կը վայելէ փառք, իշխանութիւն եւ պապիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

REFLECTIONS ON PRAYER

“Spirituality is enlivened
through prayer...”

To pray is to open our souls to and converse with God. In doing so, we live a life with the Almighty, we hear His divine messages, and pursue the path to righteousness. Christ, the Son of God, filled His earthly life with prayers and solitude and with the conviction that He would open before His Apostles the path to a prayerful life.

To pray is to also be enlightened, to be cleansed and to be filled with God’s love. In the life of a Christian, prayer is a lasting spiritual movement, one which we all possess and feel. Prayer enlightens our spirituality just as the sun illuminates the world. Through Christ’s divine gift of prayer, we are

enlightened and purified. Therefore, our spiritual lives must be cultivated with prayer in order that we may not only become the Hands of God in our earthly lives but may also glorify the Creator through our noble deeds.

July 31, 2011

Prayer takes us beyond the horizons. In other words, prayer allows for us to comprehend and enjoy not only the visible and the tangible, but also the entire invisible universe. Amidst the invisible exists the INVISIBLE – God, Himself, whose presence is felt through prayer alone.

Prayer is derived from a thought and is molded in the heart. St. John Chrysostom refers to the latter thought with the following words “When you discover the door of your heart, you

discover the gate of heaven.” From that moment on begins the most sacred journey of the prayer when we eagerly await the encounter with the invisible God. Rightfully so, a prayerful life is the gateway to faith. Indeed, it is one thing to preach about faith and it is another to be guided by prayer to a state of faith that is indescribable by words.

March 20, 2013
Canterbury, UK

Prayer is the inner search of God in its purest form. It is a preeminent feeling through which one searches for the source and the giver of life. It is this exact feeling which invites us to fervent prayer and creates an unbreakable bond between man and the Creator. As we develop the dialogue through prayer, we reach a new and an enriched state of

spirituality. Prayer is the purest form of inner expression directed to God and at the same time, to the world.

Therefore, prayer is centered on God. To avoid interferences and distractions, prayer requires of us great focus and sustainability, for it is the source of establishing a lasting bond with God. In reality, true prayer begins with our encounter with the Almighty and everything that occurs prior is the state of preparation. Just as an airplane requires great force and energy to prepare for lift off into the heavens, the same state of preparation occurs in our nature. And when we come face to face with God, that is the moment of prayer.

March 20, 2013

Canterbury, UK

SUNRISE PRAYER ORIGINATING IN MY SOUL

Dear God, I open my soul to You completely, in order to reveal my love originating from You and that I may selflessly share Your divine love with those whose souls eagerly await the morning sunrise. And I know that my soul is enlightened through prayer and it is at its pinnacle amidst the joy of others.

December 18, 2011

PRAYER IS THE PATH TO LIGHT AND RIGHTEOUSNESS

Dear God, hear the prayer that we dedicate to You from the bottom of our hearts. Hear our prayer and lead those who are lost in darkness toward light and righteousness. Renew our lives O' Lord before Your Holy Altar, for You are the Almighty and All Benevolent God, and instill in our hearts the humility to live and act according to Your will. Amen.

2012

PRAYER AS THE CALL TO HUMILITY

God, our Father, we beseech You to bless the Armenian Holy Apostolic Church and the Armenian nation. Hear our heartfelt prayer that embodies the steadfast Christian faith of the Enlightener, the vision of St. Sahag - St. Mesrob, the prayer of Shnorhali and Naregatsi and Your numerous humble servants. In unison, we pray for the young generation of the humble servants of the Armenian Apostolic Church and the martyred generations of the Armenian Genocide.

October 17, 2011

PRAYER LEADS US CLOSER TO THE HOLY ALTAR

Dear God, preserve this house.
Protect Your faithful from all things
evil. Enlighten their souls with the
divine grace of the Holy Spirit, in order
that they may surrender their lives to
You before Your holy altar. Amen.

April 5, 2010

THE SACRAMENT OF THE DIVINE LITURGY

As a celebrant of the Divine Liturgy, I have come before You, Christ, my Savior. The closer I get to You, the more I feel distanced from You. I am very well aware that it is not Your divine presence that deserts me. It is my weakness that makes me realize of my need for constant prayer and solitude in order for me to once again savor Your holy presence.

As a celebrant, I draw near You, Christ, my Lord, in order that I may dedicate to You my heartfelt prayer. It is with a strong conviction in my unwavering faith that I experience the sanctity of Your presence and the calling to a New Life which is sparked in my soul.

It is Maundy Thursday and through the Divine Liturgy a spiritual path leading to You is opened before me. Once again, You accompany me on my journey to a new life. I feel blessed that since my youth, You have instilled in heart my steadfast faith. You have given me the key which unlocks the door to my soul. Once I enter, I begin my new life in communion with You.

March 23, 2013

Seattle

PRAYER IS THE PATH WHICH LEADS MAN TOWARD GOD

Dear God, allow us to love you with all our hearts and minds. Grant us the wisdom to fulfill Your commandments with strengthened spirits. We lift up our hands to ask worthiness of Your grace and mercy in order that we may succeed in our noble endeavors, for You are the Lord of our lives, the All Merciful God and to You belong the kingdom, the power and the glory. Amen.

2012

PRAYER TRANSFORMS US INTO THE CHILDREN OF THE LIGHT

You are holy, O' God, Almighty. The frailties and shortcomings of our spiritual lives are revealed before Your holiness. Lead us to the source of light and allow Your divine gift of life to transform us into children of the light.

March 7, 2011

PATH AND THE LIGHT OF RIGHTEOUSNESS

You are the righteous light and the path, Christ, my Lord. Humbled before Your divine Gospel are the lives which have been illuminated. You have shared with us Your divine wisdom which is the path to righteousness. Call on me as You have called on Your Apostles to be surrounded by Your divine glory. Though through a tumultuous path, my soul is in search of You and yearns to reach You, for in Your presence I see the true reflection of my soul. This is the moment where I feel and live the reawakening of my God-given life.

December 13, 2012

PRAYER AND MEDITATION

“In prayer and meditation, you can spend a lot of time on techniques trying to know about God, but the real point of it is to know God.”
(Abp. Tutu)

Receiving a theological education and being in communion with God are two different aspects in a Christian’s life. One refers to being on the path while the other refers to reaching the destination.

Dear God, I find You through my prayers. I have found Your unconquerable presence in the depth of my soul. Throughout my pastoral journey, I have encountered times of fear and despair; however, guided by Your light, I directed my steps to You.

December 10, 2011

PEACE UNTO ALL

God, my Savior, I deliver to You my heartfelt prayers and express my whole-hearted gratitude for all good tidings You have bestowed upon me and have made me worthy of Your blessings and peace.

From the morning sunrise till the luminous moonlit sky, I embrace your bountiful gifts. Amidst these treasures, I find You, God, Almighty. In all of Your creations, Man is the most unique and the most perfect being. Man bears Your divine flame and is the bearer of your boundless love. This flame is re-kindled in me and I must protect and cherish it eternally, for it is the light of my faith.

It is the source of new life which reawakens within me the humility to

serve Your people with renewed vigor
and strength.

*Praise be to You, my Lord.
Peace Unto All.*

December 13, 2012

PRAYER IS THE KEY TO THE DOOR OF THE SOUL

*“Lord, my light and my life,
who should I fear,
Lord my refuge,
from who should I tremble”*

God, my Savior, with the doors to my soul wide open, I wish to savor the feeling of Your unfathomable glory. Led by sweetness of Your holy presence, which illuminates my life, I bring before you my heartfelt gifts. May the journey of my pastoral life become a call to unity to those who have been distanced from You.

Lord, you are my light and my life. With you I am strengthened and enriched for I reject all fear and hopelessness.

Dear God, you are the refuge I seek and with You, I have no reason to fall into temptation.

PRAYER IS THE MIRROR INTO OUR SOUL

Dear God, as I gaze into the starlit sky, I converse with You once again. I dedicate this prayer which was molded in the depth of my heart to You. I am thankful a thousand times for the spiritual treasure You have safeguarded in my soul.

With the same conviction, I share my love and continue to serve Your people, before whom my soul is humbled. Furthermore, I see Your holy image in Your people and wish to renew my covenant with You in order that I may love You with all my soul and love Your people, unconditionally.

January 29, 2012

PRAYER IS THE PATH LEADING FROM DARKNESS TO LIGHT

God, Almighty, if ever the day comes when I will be unable to utter words, I will embrace you in complete silence. After a day's work, my soul finds serenity in the night and I open the doors to my soul to You in tranquility offering you my words like the sweet scent of incense.

I surrender my life into Your holy hands in order that You may lead me to a new life – a life which is renewed with the Miraculous Birth of Christ, Your Only Begotten Son.

January 2, 2012

A PRAYER TO GOD IS A HYMN

In the still of the night, I gaze at a concentrated light. You are the light, my Lord. I surrender into the night beseeching your guidance in order that with the sunrise my lips can once again praise and glorify Your Holy name with the words “God, if my lips were to open, I would sing of your divine glory.”

January 2, 2012

PRAYER IS THE REMEDY TO A TURBULENT SOUL

“Heavenly Father, blessed is Your name. All of Your creatures praise and glorify You. And I, Your humble and devout servant, gladly join them with the same vigor in extending to you the praise and the glory.

In this prayer, I envision my turbulent soul. To the praying Saint, I join my soul’s restless voice and beseech from the Almighty to hear my prayer in the starlit night. And I, Your humble and devout servant, gladly join Your Creatures in praising and glorifying Your holy name, Christ, my Savior.

Yet my soul is restless. Fear and unrest accompany me and I cannot comprehend O’ Lord why I must undergo such excruciating pain and

suffering. Is it because I vowed to be your dear and loyal servant? Is it because I expressed a desire to follow in the footsteps of Your Only Begotten Son?

Forgive me, O' Merciful Father, for I do not understand Your will for me. A sinful mortal's thought is distanced from Your divine light and cannot understand what You have prepared for me. But my soul is prepared to accept Your will. Accept my preparedness, Lord as You would accept a martyred soul.

My life belongs to You. I surrender it to You. I cannot imagine giving to You anything more precious than love in exchange for Yours. Accept my love as the flame in the censer of salvation giving off the sweet scent of burning incense.

Grant me the wisdom to understand Your unquestionable will, my beloved Heavenly Father. Do you try me as a believer to reveal to me the gemstone of virtue that lies in me? If that is so, protect my soul amidst these trying times in order that I may refrain from evil thoughts and actions. Strengthen me and grant me the wisdom to speak of your righteousness at times when I cannot fully understand Your will and empower me, Your loyal servant to testify of Your endless power and glory.

My soul is comforted with the sacred words of the saint. The troubles of daily life are no longer worrisome, for my heart is rested in Your serenity and I feel that You accompany me.

God, Almighty, as the reader of souls, You know the depth of my soul. Strengthen me and grant me the wisdom

to speak of your righteousness at times when I cannot fully understand Your will and empower me, Your loyal servant to testify Your of endless power and glory. May these heartfelt words transform into the blood of my spiritual life.

Lord, Almighty, the prayer of the saint is molded into a new prayer which now rests in my soul. The prayer of the saint is the vivid expression of my soul wherein I bury my troubles and selfishness and rather fill it with Your divine light. And I repeat the words of the hymn which have nourished my soul throughout my life with You: “Christ, O Lord, with Your divine light, illuminate the Holy Church and keep her unshaken for eternity.” And I, a small particle of Your Church, will soon approach the Holy Altar where I will recite

the prayers of the saint and reaffirm my closeness with You, the Creator.

You have granted me the wisdom to reflect on my calling. Pour forth into my heart the wisdom to recognize Your divine grace, and instill in me the strength to praise and glorify You in my times of despair and sorrow so that I may be worthy of Your bountiful blessings.

Will You cleanse and purify me so that I may cease from sin? Lead me so that I may forget and relinquish worldly desires. Guide me so that I may live each and every day of my life according to Your will and share your numerous blessings with others.

Will you include me, an unworthy servant, in the passion of Your Only Begotten Son, for such is the ultimate grace. Provide me with as much as You

please. May Your will be done. Allow me to embrace Your bountiful gifts and to rejoice with the grace of the Holy Spirit. In Your indescribable glory, allow me to see be a witness to the praise which glorifies You, the Son and the Holy Spirit as one. Now and forever. Amen.”

November 29, 1996

Toronto

PRAYER IS THE SHOWER OF BLESSINGS IN OUR DAILY DEEDS

Grace us, O Lord, the light of the Holy Spirit and guide us to make productive decisions for the prosperity of our Parish. We give thanks to You for all the blessings bestowed upon us in the last year and pray that you strengthen us, Your loyal servants, in order that we may collectively accomplish all that You have prepared for us in the upcoming year.

Help us, O Lord, to surrender our lives completely to You. Prepare us to sacrifice our time, money and talent for Your Divine Glory and grant us the strength to spread the Good News. We beseech You to lead us, as we elect the members of the Parish Council, the Diocesan Delegates and the Auditing

Committee. Grant the newly elected officers the wisdom to fulfill their duties with the utmost love and care.

We thank You, Christ, our Savior, for all the servants who have selflessly labored in Your Garden and have worshipped Your Holy name. We praise You especially for those who have departed from this earthly life and are no longer with us. Grant them Your eternal peace, O Lord.

Almighty and All Merciful God, may Your divine light shine on us and lead us to the path of righteousness.

Dear God, You are aware of our needs more so than we could ask and understand. And to YOU, YOUR SON and THE HOLY SPIRIT belong the power, the praise and the glory, now and forever. Amen.

